

Koninklijke Hoogheid, Ridder, Burgemeester, Leden van de Staten-Generaal, Generaals, Fuseliers, Mariniers, dames en heren,

We zijn hier vandaag bijeen om de bevrijding van Den Haag te gedenken. Bevrijding, vrijheid toen zo tastbaar, zo zichtbaar. Maar ook de opoffering om die vrijheid te verkrijgen was tastbaar, zichtbaar. Laten wij ook nu ons blijven beseffen dat vrijheid een groot goed is dat niet altijd zonder opoffering tot stand komt of gehandhaafd kan worden.

We zijn hier ook vandaag bijeen om stil te staan bij de traditie van een bijzondere eenheid, die bij oprichting bestond uit een unieke samenstelling van militairen en onder extreme omstandigheden het levenslicht zag.

En, niet in de laatste plaats, werd zij vernoemd naar de hier aanwezige kleindochter van Koningin Wilhelmina; Prinses Irene. Ik stel het zeer op prijs dat u, Koninklijke Hoogheid, in ons midden bent. De Brigade is trots dat uw naam aan hen is verbonden. Uw naam betekent: 'zij die vrede brengt' en dat is zeer passend bij de brigade.

De Prinses Irene Brigade werd in 1941 samengesteld uit verschillende disciplines van de krijgsmacht. Daarmee was zij een voorloper van de huidige krijgsmacht.

Vandaag de dag opereren militairen van de verschillende krijgsmachtdelen immers zij aan zij. In Uruzgan bijvoorbeeld, waar Koninklijke Marine, Landmacht, Luchtmacht en Marechaussee samenwerken om een leefbaar bestaan voor de Afghaanse bevolking op te bouwen.

Het 17^e pantserinfanteriebataljon Garde Regiment Fuseliers 'Prinses Irene' heeft de taak gekregen de eer en daden van de brigade hoog te houden. Met respect voor het verleden de traditie doen voortleven. Zij maken deel uit van de uitgezonden eenheden die de Afghaanse bevolking helpen bij hun opbouw. Als symbool van de traditie van de Prinses Irene Brigade onderscheiden zij zich door het dragen van het oranje blauwe invasiekoord.

Ook de beëdiging en defilé door Den Haag vormen eveneens belangrijke onderdelen van de militaire traditie. En het doet mij deugd dat dit nu gebeurt in het hart van onze democratie. Hier, in de Residentie, worden immers besluiten genomen die ten grondslag liggen aan de uitzending van onze militairen.

Het is goed dat Den Haag als regeringsstad zich dan ook sterk verbonden voelt met de militaire traditie. Als jaarlijks gastheer van de Nationale Veteranendag, Prinsjesdag en als "Stad van vrede en recht" toont de stad op unieke wijze haar verbondenheid. Daarvoor wil ik de burgemeester van Den Haag hartelijk bedanken.

Dames en heren, we staan hier vandaag stil bij de intocht in Den Haag van de Prinses Irene Brigade, op 8 mei 1945.

Na een lange strijd, via Normandië, België en Zuid-Nederland, was het de Prinses Irene Brigade die samen met de Canadezen en de Engelsen triomfantelijk werd binnengehaald. Een persoonlijke noot hierbij is dat mijn schoonvader deze opmars vanaf Frankrijk met u mocht meemaken als één van de uwen. Hij maakte deel uit van de Brigade en daar ben ik trots op!

Vandaag is ook een eerbetoon aan het huidige Garderegiment Fuseliers Prinses Irene. Een hedendaagse eenheid bestaande uit professionals die gemakkelijk schakelen van gevechtsactie naar wederopbouwtaak. Een eenheid die prima voorbereid is op haar taken. Gevuld met flexibel, gemotiveerd en breed opgeleid beroepspersoneel.

In de gebieden waar onze militairen vandaag de dag opereren is er vaak geen heldenontvangst, maar gemengde gevoelens bij het zien van wederom een vreemde mogendheid. Die uitzendingen van vandaag, waar het Garderegiment Fuseliers Prinses Irene ook aan deelneemt, worden niet meer gekenmerkt door een duidelijk herkenbare vriend of vijand. In de hedendaagse conflicten kan door een incident of gebeurtenis de vriend van vandaag, morgen je grootste vijand zijn. Niet zelden worden de wapens daarbij tijdelijk verruild voor hark of een schep. De tegenstander schuwt daarbij geweld tegen onschuldige burgers, hulpverleners en militaire organisaties niet.

Onze militairen moeten daarom snel kunnen schakelen van het laagste, naar het hoogste niveau van geweldsinspanning. Dit vraagt om een veel bredere aanpak dan de traditionele oorlogsvoering. Een aanpak waarbij soms hard moet worden gevochten, maar ook ieder moment wordt aangegrepen om de opbouw op te pakken.

Met de ons beschikbaar gestelde middelen is de krijgsmacht in staat om overal ter wereld taken uit te voeren. De geschiedenis leert ons daarbij dat het oplossen van een conflict een kwestie van tientallen jaren is.

Een land als Afghanistan, dat zich in een moeilijke fase van het conflict bevindt, heeft bijvoorbeeld nog tientallen jaren hulp nodig om tot volledige stabiliteit te komen. Ik gebruik voor Afghanistan regelmatig de vergelijking met Bosnië en Kosovo om de broze voortgang te schetsen.

Deze voorheen behoorlijk ontwikkelde landen, hebben na ruim vijftien jaar nog steeds internationale en ook militaire hulp nodig om vooruitgang te blijven boeken.

Als je dat naast het verhaal van Afghanistan legt, zie je hoe ingewikkeld het is om een land na een conflict weer stabiel te krijgen. In Bosnië en Kosovo is men inmiddels een behoorlijke stap verder. Maar ondanks dat zijn onze militairen en politieagenten ook daar nog steeds bezig om de stabiliteit te bewaren.

De hedendaagse krijgsmacht kan overal worden ingezet: op missies maar ook nationaal. De nabije toekomst geeft ons daarbij, vanuit militair operationeel perspectief, geen reden om achterover te leunen en alleen te focussen op vredesmissies en wederopbouw. Samen met onze belangrijkste nationale en internationale partners trekken we de conclusie dat een onzekere toekomst een multifunctioneel hoogwaardige krijgsmacht vraagt.

Een krijgsmacht die in staat is om, waar ook ter wereld alle vormen van militaire slagkracht en hulp te ontplooien.

Een van die grondleggers van die hedendaagse expeditionaire krijgsmacht is de Prinses Irene Brigade. Ze werkten destijds zij aan zij in een internationale samenstelling om ver van huis vrede en veiligheid te brengen.

De helden van toen eren wij hier vandaag. De daden van toen leven voort in het de tradities van de Fuseliers. Dat maakt de bijeenkomst van vandaag authentiek maar tevens zeer hedendaags....

Tot slot wil ik graag het woord richten aan de zojuist beëdigde Fuseliers. Zojuist hebben jullie een plechtig uitspraak gedaan die hoort bij ons werk als militair. In de eed of belofte zitten 3 aspecten: trouw, gehoorzaamheid en onderwerping.

Allereerst de trouw: die is aan de Koningin. Niet alleen aan Hare Majesteit zelf, maar aan de Koningin als symbool van onze staat. U verklaart daarmee ook uw trouw aan de Nederlandse grondwet, onze regering en ons volk.

Het tweede aspect is gehoorzaamheid aan de wetten. Wetten bepalen wat toegestaan is en wat niet. Ze bepalen het onderscheid tussen goed en kwaad. Onze wetten zijn elementaire spelregels en het fundament van onze beschaving. Mogelijk komt u in situaties waarbij u het onderscheid tussen goed en kwaad moet toepassen. Dat is zeker niet altijd eenvoudig.

Het derde aspect is het onderwerpen aan de krijgstucht. Dit zijn speciale regels die voor ons militairen gelden.

De regels zijn ervoor om te zorgen dat de krijgsmacht goed functioneert. En dat is niet voor niets. Wij hebben immers middelen waarmee we zo nodig geweld kunnen uitoefenen. Dat is bijzonder. En daarom zijn er bijzondere regels en rust er een zware verantwoordelijkheid op onze schouders.

Middels de eed of belofte heeft u aangegeven dat u zich zeer bewust bent van uw verantwoordelijkheden. Ik verwacht van u dat u zich houdt aan uw eed of belofte. En dat u toeziet op uw collega's dat zij dat ook doen. Ik feliciteer u allen ook met uw eed of belofte! Het is immers een gedenkwaardig startpunt van uw militaire loopbaan. Ik wens u daarin alle succes.

Ik dank u voor uw aandacht.